

УДК 37.014

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12\(22\)-1709-1716](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12(22)-1709-1716)

Свінцов Олександр Миколайович доктор економічних наук, професор, Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка, м. Дрогобич, <https://orcid.org/0000-0002-6047-457X>

Паславська Вікторія Володимирівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, економіки та туризму, Львівський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом», м. Львів, <https://orcid.org/0000-0002-1083-1006>

ФАНДРАЙЗИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ ПЕРЕДУМОВ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню ролі фандрайзингу як ефективного інструменту зміцнення інституційних передумов формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні. У роботі обґрунтовано, що активізація залучення фінансових ресурсів із різних джерел: міжнародних донорських організацій, приватних інвесторів, громадських фондів, корпоративного сектору є важливою складовою модернізації економічного середовища та підвищення стійкості національної економіки в умовах воєнного та поствоєнного відновлення. Показано, що фандрайзинг сприяє формуванню нових інституційних практик прозорого управління, підвищенню рівня довіри між державою, бізнесом і громадянським суспільством, а також забезпечує можливості для реалізації масштабних інфраструктурних, соціальних та інноваційних проєктів, які є критично важливими для покращення інвестиційної привабливості держави.

У статті проаналізовано сучасні тенденції розвитку фандрайзингових стратегій в Україні, зокрема перехід від традиційних форм збору коштів до комплексних моделей партнерства, що враховують міжнародні стандарти ESG, цифрові платформи та мережеву взаємодію. Автор наголошує, що системний фандрайзинг не лише мобілізує ресурси, але й формує якісно нові інституційні механізми: підвищення прозорості бюджетних процесів, зміцнення механізмів підзвітності, покращення координації між суб'єктами інвестиційної діяльності. Визначено ключові бар'єри та можливості для поглиблення інтегрованого інвестиційного клімату, а також обґрунтовано рекомендації щодо удосконалення державної політики у сфері фандрайзингу та інституційного розвитку.

Результати дослідження доводять, що фандрайзинг у сучасних умовах є не лише технологією залучення фінансування, а стратегічним інструментом

підвищення конкурентоспроможності національної економіки та формування цілісної, стійкої та привабливої інвестиційної екосистеми України.

Ключові слова: фандрайзинг, інституційні передумови, інтегрований інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість, донорські ресурси, економічне відновлення, інституційний розвиток, партнерські моделі, прозорість, інвестиційна екосистема.

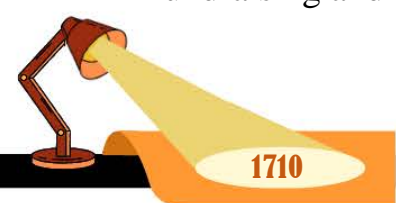
Svintsov Oleksandr Doctor of Economic Sciences, Professor, Drohobysk State Pedagogical University named after Ivan Franko, Drohobych, <https://orcid.org/0000-0002-6047-457X>

Paslavska Viktoriia Associate Professor, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Management, Economics and Tourism, Lviv Institute, Interregional Academy of Personnel Management, Lviv, <https://orcid.org/0000-0002-1083-1006>

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AS A MEANS OF INCREASING THE EFFICIENCY OF MANAGEMENT OF INTELLECTUAL ASSETS OF AN ENTERPRISE

Abstract. The article examines fundraising as an effective instrument for strengthening the institutional foundations necessary for shaping an integrated investment climate in Ukraine. The study substantiates that attracting financial resources from diverse sources: international donor organizations, private investors, civil society funds, and the corporate sector plays a crucial role in modernizing the economic environment and enhancing national economic resilience amid wartime challenges and post-war recovery. Fundraising is shown to contribute to the development of new institutional practices of transparent governance, increased trust among the state, business, and civil society, as well as the implementation of large-scale infrastructure, social, and innovation projects essential for improving the country's investment attractiveness.

The article analyzes contemporary trends in the evolution of fundraising strategies in Ukraine, highlighting the shift from traditional fundraising methods to comprehensive partnership models compliant with international ESG standards, digital platforms, and network-based cooperation. It is emphasized that systematic fundraising not only mobilizes financial resources but also facilitates the formation of new institutional mechanisms, including enhanced budget transparency, strengthened accountability, and improved coordination among investment stakeholders. The study identifies key barriers and opportunities for deepening the integrated investment climate and provides recommendations for improving public policy in the fields of fundraising and institutional development.

The findings demonstrate that in the current conditions fundraising functions not merely as a tool for resource mobilization, but as a strategic mechanism for increasing the competitiveness of the national economy and establishing a coherent, resilient, and attractive investment ecosystem in Ukraine.

Keywords: fundraising, institutional prerequisites, integrated investment climate, investment attractiveness, donor resources, economic recovery, institutional development, partnership models, transparency, investment ecosystem.

Постановка проблеми. Сучасні умови соціально-економічного розвитку України характеризуються глибокими структурними трансформаціями, необхідністю післявоєнного відновлення та підвищенням конкуренції за інвестиційні ресурси на глобальному рівні. Формування інтегрованого інвестиційного клімату, що поєднує державні, приватні та міжнародні фінансові інструменти, вимагає зміцнення інституційних передумов, які забезпечують прозорість, стабільність і прогнозованість інвестиційного середовища. Однак попри наявність стратегічних програм розвитку, Україна все ще стикається з низкою бар'єрів: недостатньо ефективною координацією між інституціями, обмеженим доступом підприємств і громад до фінансових ресурсів, низьким рівнем довіри інвесторів, а також фрагментарністю механізмів залучення позабюджетних коштів.

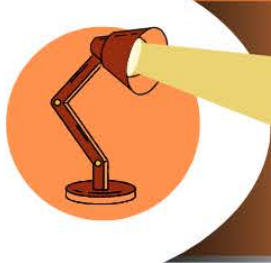
У цьому контексті фандрайзинг набуває особливої актуальності як інструмент мобілізації фінансових, матеріальних та інтелектуальних ресурсів, залучених із різноманітних джерел: бізнесу, міжнародних організацій, донорських фондів, громадських ініціатив та приватних інвесторів. На відміну від традиційних форм інвестиційного забезпечення, фандрайзинг дозволяє створювати стійкі партнерські взаємодії, активізувати локальні економічні системи, посилювати інституційну спроможність та забезпечувати реалізацію проєктів, що мають соціальний, інноваційний або регіональний ефект.

Водночас механізми фандрайзингу в Україні залишаються недостатньо інтегрованими в загальну систему управління інвестиційним кліматом. Відсутність належної нормативно-правової підтримки, слабка координація між державними і недержавними суб'єктами, а також обмежений рівень професійних компетенцій у сфері фандрайзингу стримують повноцінне використання його потенціалу. Це унеможлиблює формування комплексного інституційного середовища, здатного забезпечити ефективно залучення та використання інвестицій у стратегічно важливих сферах економіки.

Таким чином, актуальною науковою проблемою є визначення ролі фандрайзингу у зміцненні інституційних передумов формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні та розроблення концептуальних підходів до його системного впровадження.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та практичний аналіз ролі фандрайзингу як інструменту зміцнення інституційних передумов формування

інтегрованого інвестиційного клімату в Україні, а також визначення механізмів, завдяки яким фандрайзингові підходи можуть підвищувати інвестиційну привабливість держави, сприяти розвитку партнерських фінансових моделей і забезпечувати ефективно залучення ресурсів для економічного та соціального відновлення.

Для досягнення поставленої мети передбачається: дослідити природу та специфіку фандрайзингу в контексті сучасної інвестиційної політики; проаналізувати інституційні бар'єри та можливості його використання в Україні; визначити взаємозв'язок між фандрайзинговими механізмами та елементами інтегрованого інвестиційного клімату; запропонувати напрями підвищення ефективності державних і недержавних інституцій у сфері залучення інвестицій через фандрайзинг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Низка українських публікацій останніх років [1-5] сфокусована на застосуванні фандрайзингу як інструменту мобілізації позабюджетних ресурсів у закладах освіти та публічному секторі. Малюхов О. досліджує фандрайзинг в умовах воєнного стану в Україні [7]. Автори Литвин Л., Григорук А., Шуман В. розглядають фандрайзинг як технологію залучення грантів, пожертв і партнерських внесків, приділяючи увагу методикам проектного фандрайзингу, побудові донорських кампаній та практичним інструментам для університетів і громадських організацій [6]. Науковці Квасній Л.Г., Грицко Р.Ю. досліджують інституційні та правові засади формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні [8]. Круп'як І.Й., Наукові праці Круп'як Л.Б. присвячені обґрунтуванню особливостей розвитку фандрайзингу в Україні [9]. Зарубіжні дослідження підкреслюють важливість професійних компетенцій фахівців з фандрайзингу та роль цифрових платформ у розширенні доступу до міжнародних джерел фінансування [10]. Проте питання обґрунтування фандрайзингу як інструменту зміцнення інституційних передумов формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні потребують подальшого дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні неможливе без зміцнення інституційних передумов, які забезпечують сталість, прозорість і прогнозованість економічних процесів. В умовах воєнних викликів та масштабних трансформацій економіки особливої актуальності набуває фандрайзинг як комплексна система залучення ресурсів, що виконує не лише фінансову, а й інституційно-стимулюючу функцію [7]. Фандрайзинг виступає важливим елементом модернізації інститутів державного управління, інвестиційної політики та корпоративного сектору, сприяючи збільшенню доступу до капіталу й формуванню високої довіри між ключовими учасниками інвестиційного процесу.

Практика показує, що фандрайзинг створює можливості для диверсифікації джерел фінансування, що є критично важливим у період обмеженості

бюджетних ресурсів. Участь міжнародних фінансових організацій, донорських агентств, приватних інвесторів і громадських фондів дозволяє формувати багаторівневу фінансову підтримку проєктів розвитку, зменшуючи залежність від державного бюджету та посилюючи економічну стійкість. Залучення грантових, пільгових і партнерських ресурсів сприяє реалізації великих інфраструктурних проєктів, інноваційних ініціатив і програм підтримки малого та середнього бізнесу, що формує сприятливий інвестиційний фон [6].

У контексті післявоєнного відновлення фандрайзинг набуває особливого значення як механізм мобілізації міжнародної підтримки та внутрішніх інвестиційних ресурсів, що здатні прискорити реконструкцію критичної інфраструктури, модернізацію промисловості та відновлення людського капіталу. Важливою складовою цього процесу є розбудова нормативно-правових та організаційних засад, що сприяють ефективній взаємодії між донорами, інвесторами та реалізаторами проєктів. Розвиток спеціалізованих фандрайзингових підрозділів у державних органах, муніципалітетах, університетах та неурядових організаціях створює умови для формування професійної інфраструктури залучення ресурсів, здатної якісно підвищити інвестиційну спроможність країни.

Не менш важливою є роль фандрайзингу у впровадженні інновацій та технологічних рішень, які зміцнюють інституційну спроможність держави та стимулюють економічний розвиток. Фінансування стартапів, R&D-проєктів, технологічних хабів і кластерів створює нові точки зростання, сприяє цифровізації економіки та формує конкурентні переваги України на глобальному ринку. У цьому контексті фандрайзинг виступає платформою не лише для фінансування, але і для формування партнерств між університетами, бізнесом і державою, що забезпечує інтеграцію науки в економічні процеси та підтримує інноваційну екосистему.

Вважаємо, що подальший розвиток фандрайзингових механізмів вимагає посилення міжнародної інтеграції та залучення України до глобальних донорських і інвестиційних програм. Активна співпраця з ЄС, Світовим банком, ЄБРР, USAID та іншими інституціями створює доступ до значних фінансових ресурсів та експертного потенціалу, що сприяє інституційному розвитку країни. Успішне використання таких можливостей потребує підвищення рівня стратегічного планування, адаптації проєктної документації до міжнародних вимог та формування ефективних механізмів моніторингу й оцінювання.

Важливо також підкреслити, що фандрайзинг у широкому розумінні сприяє підвищенню соціальної відповідальності та консолідації суспільства. Підтримка соціальних, культурних і гуманітарних ініціатив формує позитивний імідж держави, зміцнює людський потенціал та сприяє формуванню стійкого соціального середовища, що є важливим чинником інвестиційної привабливості. Таким чином, фандрайзинг виконує багатовимірну місію: від мобілізації фінансових ресурсів до зміцнення соціальної згуртованості та інституційної довіри.

З іншого боку, інституційна значущість фандрайзингу проявляється у стимулюванні прозорості та підзвітності. Донорські та інвестиційні практики передбачають наявність чітких процедур планування, моніторингу та оцінки ефективності використання ресурсів, що сприяє удосконаленню управлінських процесів у державному та приватному секторах. Застосування міжнародних стандартів, зокрема ESG та принципів належного врядування, сприяє підвищенню репутаційного капіталу України та формуванню довірчих відносин між учасниками інвестиційного ринку.

Вважаємо, що розвиток цифрових фандрайзингових інструментів відкриває нові можливості для формування інтегрованого інвестиційного клімату. Онлайн-платформи, краудфандинг, цифрові екосистеми управління проектами підвищують відкритість інформації, спрощують доступ до фінансових інструментів та активізують участь громадськості у реалізації економічно значущих ініціатив. В умовах цифрової трансформації такі інструменти забезпечують швидкість залучення ресурсів, прозорість фінансових операцій та реальний аналітичний супровід, що відповідає сучасним вимогам інвесторів. Крім того, фандрайзинг стимулює розвиток інституційних механізмів партнерства держави, бізнесу та громадянського суспільства. Створення спільних проектів, консорціумів та мультисекторних коаліцій дозволяє об'єднувати ресурси та компетенції різних сторін, що підвищує ефективність інвестиційних програм і формує синергетичний ефект економічного розвитку. У таких умовах фандрайзинг виступає каталізатором створення інвестиційної екосистеми, в якій усі учасники отримують доступ до нових можливостей та інструментів розвитку.

Аналіз сучасних викликів виявив низку бар'єрів, які стримують повноцінну реалізацію фандрайзингового потенціалу в Україні. Серед них - недостатня інституційна спроможність органів влади, слабка культура проектного менеджменту, обмежений рівень прозорості та неповна гармонізація українських процедур із міжнародними стандартами. Подолання цих бар'єрів потребує системних рішень на державному рівні, зокрема розвитку національної стратегії фандрайзингу, удосконалення регуляторного середовища та посилення професійної підготовки кадрів у сфері інвестиційного менеджменту.

Висновки. Таким чином, проведене дослідження доводить, що фандрайзинг є не лише важливим фінансовим інструментом, а й стратегічним складником зміцнення інституційних передумов формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні. Його системне використання забезпечує розвиток сучасних практик управління, посилює довіру на інвестиційному ринку та створює умови для довгострокового економічного зростання.

Фандрайзинг дозволяє ефективно диверсифікувати джерела фінансування включно з міжнародними донорськими організаціями, приватними інвесторами та громадськими фондами. Це зменшує залежність від державного бюджету та створює передумови для реалізації масштабних інфраструктурних, інноваційних і соціальних проектів, необхідних для економічного відновлення та розвитку.

Розвиток цифрових фандрайзингових платформ і краудфандингових моделей підвищує ефективність мобілізації ресурсів, забезпечує прозорість фінансових потоків та сприяє швидкому реагуванню на зміни в економічному середовищі. Інтеграція таких технологій є необхідною умовою сучасного управління інвестиційним кліматом.

Фандрайзинг стимулює створення мультисекторних коаліцій і партнерств, які об'єднують ресурси та компетенції різних сторін. Це забезпечує синергетичний ефект у реалізації проєктів та формує ефективну інвестиційну екосистему.

Література:

1. Бержанір І. А. Фандрейзинг як інструмент фінансування закладів вищої освіти. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. № 12 (18). С. 18-25. DOI: 10.52058/2786-6300-2023-12(18)-18-25

2. Демченко Т. А. Фандрейзинг як засіб залучення грошових коштів в підприємницькій діяльності та відображення їх в обліку. Наукові перспективи. 2024. № 6 (34). С. 757-769. DOI: 10.52058/2708-7530-2024-6(34)-757-769

3. Льченко В. М., Кубай Д. В., Пістунова В. О. Ефективні інструменти та стратегії залучення фінансування через фандрайзинг та грантрайтинг: від ідеї до реалізації. Сталий розвиток економіки. 2024. № 2 (49). С. 213-217. DOI: 10.32782/2308-1988/2024-49-33

4. Каліна К. Є., Недря К. М., Рибалко Л. С., Трубавіна І. М. Поняття про теоретико-методологічні основи застосування грантів і здійснення фандрайзингової діяльності для українських науковців у сфері педагогіки. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. 2022. № 58. С. 123-134. DOI: 10.34142/2312-1548.2022.58.12

5. Кобушко Я. В., Майборода О. В. Фандрайзинг як інструмент фінансування закладів вищої освіти. Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка». 2020. № 1. С. 132-140. DOI: 10.21272/1817-9215.2020.1-14

6. Литвин Л., Григорук А., Шуман В. Фандрейзинг та участь у грантових програмах як складові фінансової стійкості закладів вищої освіти. Економіка та суспільство, 2025. №79. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-34>

7. Малюхов О. Фандрайзинг в умовах воєнного стану в Україні: теоретичні аспекти. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 7 (35). С. 155-168. DOI: 10.52058/2786-5274-2024-7(35)-155-168

8. Квасній Л.Г., Грицко Р.Ю. Інституційні та правові засади формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні. Наукові праці МАУП. 2025. № 3. 2025.

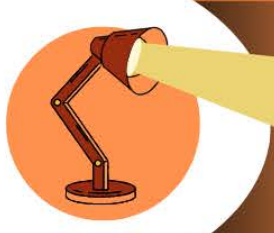
9. Круп'як І.Й., Круп'як Л.Б. Особливості розвитку фандрайзингу в Україні. Ефективна економіка. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7323> Крупуяк, І.Й.,

10. Madeo E. Fundraising in the Higher Education Context: A Topical and Theoretical Literature Review. Education, Society and Human Studies. 2022. Vol. 3. No 2. P. 1-22. DOI: 10.22158/eshs.v3n2p1

References:

1. Berzhanir, I. A. (2023). Fandreizynh yak instrument finansuvannia zakladiv vyshchoi osvity [Fundraising as a tool for financing higher education institutions]. Aktualni pytannia u suchasni nauksi – Current Issues in Modern Science, 12(18), 18–25. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-12\(18\)-18-25](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-12(18)-18-25) (in Ukrainian)

2. Demchenko, T. A. (2024). Fandreizynh yak zasib zaluchennia hroshovykh koshtiv v pidpriemnytskii diialnosti ta vidobrazhennia yikh v obliku [Fundraising as a means of attracting funds in entrepreneurial activity and their accounting reflection]. *Naukovi perspektyvy – Scientific Perspectives*, 6(34), 757–769. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-6\(34\)-757-769](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-6(34)-757-769) (in Ukrainian)

3. Ilchenko, V. M., Kubai, D. V., & Pistunova, V. O. (2024). Efektyvni instrumenty ta stratehii zaluchennia finansuvannia cherez fandreizynh ta hrantraitynh: vid idei do realizatsii [Effective tools and strategies for attracting funding through fundraising and grant writing: from idea to implementation]. *Stalyi rozvytok ekonomiky – Sustainable Economic Development*, 2(49), 213–217. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-33> (in Ukrainian)

4. Kalina, K. Ye., Nedria, K. M., Rybalko, L. S., & Trubavina, I. M. (2022). Poniattia pro teoretyko-metodolohichni osnovy zastosuvannia hrantiv i zdiisnennia fandraizynhovoї diialnosti dlia ukraïnskykh naukovtsiv u sferi pedahohiky [Theoretical and methodological foundations of grants and fundraising activities for Ukrainian scholars in pedagogy]. *Zasoby navchalnoi ta naukovodoslidnoi roboty – Means of Educational and Research Work*, 58, 123–134. <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.12> (in Ukrainian)

5. Kobushko, Ya. V., & Maiboroda, O. V. (2020). Fandreizynh yak instrument finansuvannia zakladiv vyshchoi osvity [Fundraising as a tool for financing higher education institutions]. *Visnyk Sumskoho derzhavnogo universytetu. Seria "Ekonomika" – Bulletin of Sumy State University. Economics Series*, 1, 132–140. <https://doi.org/10.21272/1817-9215.2020.1-14> (in Ukrainian)

6. Lytvyn L., Hryhoruk A., Shuman V. (2025). Fandreizynh ta uchast u hrantovykh prohramakh yak skladovi finansovoї stiikosti zakladiv vyshchoi osvity [Fundraising and participation in grant programs as components of the financial sustainability of higher education institutions]. *Ekonomika ta suspilstvo - Economy and society*, 79. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-34> (in Ukrainian)

7. Maliukhov, O. (2024). Fandreizynh v umovakh voïennoho stanu v Ukraïni: teoretychni aspekty [Fundraising in martial law conditions in Ukraine: theoretical aspects]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii – Scientific Innovations and Advanced Technologies*, 7(35), 155–168. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-7\(35\)-155-168](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-7(35)-155-168) (in Ukrainian)

8. Kvasnii L.H., Hrytsko R.Yu. (2025). Instytutsiini ta pravovi zasady formuvannia intehrovanoho investytsiinoho klimatu v Ukraïni [Institutional and legal foundations of the formation of an integrated investment climate in Ukraine]. *Naukovi pratsi MAUP - Scientific works of the IAPM*, 3 (in Ukrainian)

9. Krupyak, L.B. (2019). Osoblyvosti rozvytku fandraizyngu v Ukraïni [Peculiarities of fundraising development in Ukraine]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, 10. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7323> (in Ukrainian).

10. Madeo, E. (2022). Fundraising in the Higher Education Context: A Topical and Theoretical Literature Review. *Education, Society and Human Studies*, 3(2), 1–22. <https://doi.org/10.22158/eshs.v3n2p1>

